

Frederikssund Jægerspris Skibby

Morten Nielsen i værkstedet hvor arbejdsdagen begynder kl. syv om morgenen

Foto: Henrik Frydkjær

Lærte håndværket i sin fars stenhuggeri

Morten Nielsen fylder 75 år og kommer til Frederikssund på dagen

Frederikssund: Selv om det er et halvt århundred siden, at billedhuggeren Morten Nielsen rejste fra Frederikssund, er rødderne til barndomsbyen aldrig hugget over. I morgen fylder han 75 år, og op til fødselsdagen har han glædet sig over, at Frederikssund Kunstforening markerede fødselsdagen med at invitere ham til at udstille i Langes Magasin.

Det var som 21-årig, at

ham at udøve kunsten.

- Sammen med mine to brødre, kunstmaleren Niels Nielsen og arkitekt Ole Nielsen, havde jeg en lykkelig barndom. Selv om pengene var små, hørte vi til byens borgerskab og havde samtidig det held, at vores forældre sørgede for, at vi allerede for barnsben fik forståelse for, at Frederikssund ikke var »verdens navle« og stenhuggeri ikke var det eneste saliggørende. Vi tegnede og malede altid, når tiden var til det, og jeg var ikke ret gammel, da jeg også begyndte at modellere. Utallige gange, og tit mod vores vilje, tog far og mor os med til København for at besøge kunst-

legater, så jeg havde til dagen og vejen. Da jeg i 1955 blev gift med min hustru Nuggi, var pengene små, men vi kunne klare os og som årene gik, blev det bedre og bedre. I 1962 flyttede vi fra København til Holte, hvor vi har boet siden og jeg har mit værksted, fortæller Morten Nielsen. Han understreger, at det er et værksted. - Far lærte os at arbejdsdagen begynder kl. 7.00 om morgenen og selv om der naturligvis er fridage og ferier med oplevelsesrige udlandsrejser, har jeg stadig travlt på værkstedet og opgaver der venter på at blive løst.

sig sely. I hans værksted ved hjemmet i Holte står en skulptur i gips, der er en hyldest til den afdøde kunstneren Henry Heerup.

- Det er mit mål, at skulpturen skal støbes i bronze og opstilles på en plads i København, som har en ganske bestemt tilknytning til Henry Heerups liv. Heerup har fortjent en skulptur, og tide vil vise, om jeg på mine gamle dage forstår mig på lobbyismens svære kunst, og skaffe penge til at realisere de ide, siger Morten Nielsen.

Et hjertesuk

I forbindelse med markeringen af Frederikssunds 30 års købstadsjubileum

Lærte håndværket i sin fars stenhuggeri

Morten Nielsen fylder 75 år og kommer til Frederikssund på dagen

Frederikssund: Selv om det er et halvt århundred siden, at billedhuggeren Morten Nielsen rejste fra Frederikssund, er rødderne til barndomsbyen aldrig hugget over. I morgen fylder han 75 år, og op til fødselsdagen har han glædet sig over, at Frederikssund Kunstforening markerede fødselsdagen med at invitere ham til at udstille i Langes Magasin.

Det var som 21-årig, at Morten Nielsen debuterede på Kunstnernes Efterårsudstilling. Siden har han deltaget i utallige udstillinger og også holdt flere seperatuddstillinger, men udstillingen op til 75 års fødselsdagen, har, siger han, været den, der har givet ham de stærkeste personlige oplevelser.

- Gennem det halve århundred, der er gået siden, jeg flyttede fra Frederikssund, har jeg ikke forstået min barndomsby på dørene, men vi har på forskellige planer holdt fast i hinanden. I de sidste 14 dage, har det været en »stærk oplevelse« at føle, at man huskes af mange, og at så mange har været interesseret i at komme og se, hvad jeg har drevet det til, siger Morten Nielsen.

I anledning af fødselsdagen har han ladet forstå, at han ved 16-tiden i morgen vil være at træffe på udstillingen i Langes Magasin.

Håndværk og kunst

Som ung lærte Morten Nielsen stenhuggerfaget i sin fars stenhuggeri i Jernbane-gade i Frederikssund. Hans far var en anerkendt kunstmaler, der bosatte sig i Frederikssund i 1912, hvor han overtog sin fars stenhuggeri.

Det var faderen, der lærte

ham at udøve kunsten.

- Sammen med mine to brødre, kunstmaleren Niels Nielsen og arkitekt Ole Nielsen, havde jeg en lykkelig barndom. Selv om pengene var små, hørte vi til byens borgerskab og havde samtidig det held, at vores forældre sørgede for, at vi allerede for barnsben fik forståelse for, at Frederikssund ikke var »verdens navle« og stenhuggeri ikke var det eneste saliggørende. Vi tegnede og malede altid, når tiden var til det, og jeg var ikke ret gammel, da jeg også begyndte at modellere. Utallige gange, og tit mod vores vilje, tog far og mor os med til København for at besøge kunst-udstillinger og møde fars kunstnervenner, der også var flittige til at besøge os i Frederikssund. Jeg kan ikke prale med at være uddannet på kunstakademiet, men ingen kunstprofessors uddannelse kan måle sig med den, min far gav mig, siger Morten Nielsen.

Uddannelsen kunne bære.

En stor opgave

Efter debuten på Den frie udstilling i 1941 kom kontakten med de københavnske kunstnerkredse og medlemskabet af kunstnergruppen »Decembristerne«. Det førte til et engagement på den kommunistiske fløj af modstandbevægelsen. En periode på godt og ondt, som han efter befrielsen lagde bag sig gennem tre års hårdt arbejde. I tre år arbejdede han med sin karrieres største opgave - det 2,5 meter høje befrielsesmonument, der blev hugget i granit og opstillet på Christmas Møllers Plads på Amager.

- Da jeg fik den opgave flyttede jeg til København, og det kom til at gå mig godt. Både Statens Kunstfond og Ny Carlsbergfondens fandt at mine arbejder havde lodig kvalitet, og jeg blev betænkt med flere opgaver og et par

legater, så jeg havde til dagen og vejen. Da jeg i 1955 blev gift med min hustru Nuggi, var pengene små, men vi kunne klare os og som årene gik, blev det bedre og bedre. I 1962 flyttede vi fra København til Holte, hvor vi har boet siden og jeg har mit værksted, fortæller Morten Nielsen. Han understreger, at det er et værksted. - Far lærte os at arbejdsdagen begynder kl. 7.00 om morgenen og selv om der naturligvis er fridage og ferier med oplevelsesrige udlandsrejser, har jeg stadig travlt på værkstedet og opgaver der venter på at blive løst.

To opgaver

En af opgaverne er en bestillingsopgave. En kunstnerisk udsmykning til Århus Universitetsbibliotek.

- I 1961 lavede jeg to træfigurer til universitetsbibliotekets indgangsparti med titlen »Den gamle kultur og den unge videnskab«. Den unge videnskab var en mandsfigur stående på en »Sputnik«, der dengang var det første menneskeskabte element, der kom ud i rummet. I forbindelse med en udbygning af biblioteket, har man bedt mig med at komme med et forslag til en ny kunstnerisk udsmykning.

Den tager sit udgangspunkt i at det siden den første sputnik er det gået stærkt med den teknologiske udvikling. Den har i dag åbnet muligheder for en verdensomspændende dialog på kryds og tværs af kulturer og politiske skel. Parallelt finder en mindre, men lige så væsentlig dialog sted, en fornuftsdialog om man vil. Det er det jeg forslår symboliseret i to bronzefigurer, som er ens i deres form, men forskellig i deres størrelse, fortæller Morten Nielsen.

Den anden opgave har Morten Nielsen har stillet

sig selv. I hans værksted ved hjemmet i Holte står en skulptur i gips, der er en hyldest til den afdøde kunstneren Henry Heerup.

- Det er mit mål, at skulpturen skal støbes i bronze og opstilles på en plads i København, som har en ganske bestemt tilknytning til Henry Heerups liv. Heerup har fortjent en skulptur, og tiden vil vise, om jeg på mine gamle dage forstår mig på lobbyismens svære kunst, og skaffe penge til at realisere den ide, siger Morten Nielsen.

Et hjertesuk

I forbindelse med markeringen af Frederikssunds 300 års købstadsjubilæum en omlægning af Frederikssund Torv i 1965, blev Morten Nielsens kunst præsenteret i barndomsbyens gadebillede. Til byens torv udførte han skulpturen »Moderne menneske på historisk grund«.

Skulpturen gengiver en mandsperson i en vikingeskibsstævn, og af grunde, som ingen rigtig kan forklare, har denne skulptur siden fået navnet »Stævningsmanden«.

- Øgenavne er uløseligt forbundet med mine barndoms minder i Frederikssund. Alle havde øgenavne. »Berliner-snedkeren«, »Fiskesmede«, »Geline«, »Biffen«, »Perletand«, »Krølle« o.s.v.. Fra årene i fars stenhuggeri ved jeg også, at ingen øgenavne blev skrevet og gravstenene. Jeg synes oprigtigt talt ikke om, at man på skulpturen på Torvet i Frederikssund, skifter med navnet »Stævningsmanden«. Jeg synes at det er en fejl der skal rettes, siger Morten Nielsen med et eftertryk, som ikke efterlader tvivl om at det er et hjertesuk, der er alvorlig ment.

b.